

Escalatieladder bij afspraken n.a.v. Corona maatregelen

Gemeenten hebben de wettelijke plicht om te voorzien in een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod waar sprake is van maatwerk (Wmo) en individuele (Jeugdwet) voorzieningen. Om de continuïteit van zorg en ondersteuning te waarborgen is het belangrijk dat gemeenten en aanbieders zorgvuldig het gesprek voeren om te kunnen bepalen of maatwerkafspraken noodzakelijk zijn.

Wanneer een gemeente en een aanbieder niet tot overeenstemming kunnen komen over de omvang van de continuïteitsbijdrage is bemiddeling mogelijk via een daartoe gewezen escalatieladder. Hieronder zetten we de mogelijkheden voor jeugdhulp en Wmo uiteen.

1. Escalatieladder voor continuïteitsvraagstukken bij *cruciale* jeugdhulp

In de zomer van 2020 is er voor de cruciale jeugdhulp een [gespreksleidraad](#) opgesteld voor het gesprek tussen gemeenten en aanbieders over maatwerk bij tijdelijke omzetsdaling na juli 2020. In het bestuurlijk overleg Rijk-VNG-BGZJ op 25 januari 2021 heeft de BGZJ aangegeven dat de maatwerkafspraken moeizaam tot stand komen en dat er bij de aanbieders vragen zijn over de mogelijkheden om te escaleren als aanbieders en gemeenten er samen niet uitkomen.

In dit bestuurlijk overleg is afgesproken meer duidelijkheid te creëren over escalatiemogelijkheden inclusief toevoeging van termijnen:

1. Termijnen om stappen op de escalatieladder te zetten: ná drie weken kan de instelling of gemeente besluiten over noodzaak om te escaleren.
2. Gemeenten en aanbieders streven ernaar om vòòr 1 april 2021 overeenstemming te bereiken over de omvang van de continuïteitsbijdrage alsook de meerkosten over 2020, zoals ook staat beschreven in spoor 2 van de [‘Notitie accountantscontrole in relatie tot corona-compensatie sociaal domein 2020’](#)

Cruciale jeugdhulp is alle hulp die valt onder de subsidieregeling [‘continuïteit van cruciale jeugdzorg’](#) van de Jeugddoorlooptoelating alsook de hulp die door gemeenten en instellingen als cruciaal voor het jeugdhulpaanbod wordt ervaren. Om de continuïteit van de *cruciale* jeugdhulp te kunnen waarborgen wordt de reguliere escalatieladder toegepast, zoals deze tussen gemeenten, branches en het Rijk is afgesproken:

- a. Uitgangspunt is dat gemeente en aanbieder onderling tot passende afspraken komen over de continuïteit van financiering. Wanneer het niet lukt om tot passende (proces)afspraken te komen kunnen gemeenten en instellingen binnen drie weken na het eerste contactmoment besluiten om te escaleren.

- b. Voor de bovenregionaal werkzame Jeugdhulpaanbieders die een cruciale functie vervullen in het zorglandschap is er een accounthoudende regio aangesteld. De accounthoudende regio is standaard de grootste regio van een jeugdhulpaanbieder die naar andere regio's acteert bij risico's van discontinuïteit. De accounthoudende regio kan bemiddelen en de samenwerking tussen gemeenten en de instelling organiseren. De lijst met instellingen voor cruciale jeugdhulp en accounthoudende regio's is te vinden op de [website van de VNG](#).
- c. Indien de aanbieder en de gemeente geen overeenstemming kunnen bereiken over de benodigde afspraken is de vervolgstap de stap naar het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd. Het OZJ kan adviseren, bemiddelen of ondersteunen, maar kan ook escaleren richting de Jeugdautoriteit.
- d. Wanneer er na het contact met het OZJ geen geschikte oplossing wordt gevonden, dan wordt de Jeugdautoriteit ingeschakeld. De taak van de Jeugdautoriteit is om de continuïteit van cruciale jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering te borgen. De Jeugdautoriteit doet dit op de volgende manieren:
 - o bemiddelen
 - o gemeenten en jeugdhulpaanbieders aanspreken rond continuïteitsvraagstukken;
 - o het onder voorwaarden bieden van liquiditeitssteun aan jeugdhulpaanbieders door middel van de Subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg, die op 1 januari 2020 in werking is getreden.
 - o zo nodig bestuurlijke maatregelen voor te bereiden ten behoeve van de minister van VWS. En, voor zover het een instelling betreft die kindbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering uitvoert, de minister voor Rechtsbescherming.

2. Bemiddeling voor Wmo en niet cruciale jeugdhulp

Buiten de cruciale jeugdhulp is er geen formele escalatieladder afgesproken. Wel bestaat de mogelijkheid voor gemeenten en aanbieders om de regio-adviseur van het ketenbureau I -Sociaal domein in te schakelen. Het ketenbureau heeft een belangrijke rol bij het vertalen van de afspraken over continuïteit financiering en de meerkosten naar de uitvoeringspraktijk. Dit doet het Ketenbureau bijvoorbeeld door te informeren of landelijke [protocollen en formats](#) op te stellen.

De regio adviseur kan bij onduidelijkheid of geschillen over de toepassing van de regels adviseren, bemiddelen en ondersteunen. Een overzicht van alle regio-adviseurs is te vinden op de website van het [ketenbureau](#).